

جهان در برابر تهاجمات فضای مجازی چگونه رفتار می کند؟

مسدودسازی هوشمندانه

امین حکیمیان

خطوط قرمز خود سعی می کنند که با فیلتر کردن، از بروز برخی مشکلات جلوگیری کنند. عمده دلایل فیلتر کردن اینترنت در کشورهای مختلف را می توان در چهار بخش «مسائل سیاسی»، «مسائل اجتماعی»، «مسائل امنیتی» و «مسائل اخلاقی» دسته بندی کرد. در ادامه نگاهی به کنترل اینترنت و فضای مجازی در برخی کشورها داریم:

با ورود اینترنت به زندگی بشر، امکان دسترسی بدون محدودیت به ارتباطات و فناوری اطلاعات، در سراسر جهان فراهم شده است. سهولت انتشار مطالب و علاوه بر آن راحتی دستیابی به انواع مختلف اطلاعات ضمن افزایش رفاه، زمینه سوء استفاده های مختلفی را نیز فراهم می آورد. در همین راستا کشورهای مختلف جهان با توجه به

آلمان؛ مسدودسازی محتوای سیاسی

فیلترینگ اینترنت در آلمان، بر اساس قانون فدرال انجام می گیرد و در مواردی خاص، دادگاه های این کشور رای به مسدود شدن برخی تارنماها می دهند. با این حال، آلمان کشوری است که مسدودسازی محتوای سیاسی در آن به وفور دیده می شود؛ نمونه ای از محتوای سیاسی مسدود شده توسط آلمان برای کاربران اینترنت، کلیدواژه هایی است که به "نفی هولوکاست" مربوط می شود. در اوایل سال ۲۰۱۰ میلادی نیز یک قانون فدرال برای مسدودسازی دسترسی به محتوای غیر اخلاقی در آلمان به تصویب رسید.

استرالیا؛ دیواره آتش بزرگ

فیلترینگ اینترنت در استرالیا عمدتاً به طرح های ممنوعیت محتوای مجرمانه اینترنتی بر می گردد. حزب کارگرا استرالیا در سال ۲۰۰۸ طرح اجباری فیلترینگ اینترنت را برای تمامی شهروندان معرفی کرد. البته هنوز این طرح کاملاً اجرایی نشده است. نهاد مدیریت ارتباطات و رسانه استرالیا (ACMA) در راستای این طرح، فهرست سیاهی از تارنماهایی را که محتوای مجرمانه دارند، فراهم کرده است و تارنماهایی که در این فهرست سیاه قرار می گیرند، به ازای هریک روز فعالیت ۱۱ هزار دلار جریمه می شوند. از اواسط ماه میلادی گذشته نیز قانون جدیدی با عنوان «شاخص های افزایش ایمنی اینترنت برای خانواده ها» در استرالیا مطرح شد که از طرح قبلی فیلترینگ اینترنت حمایت می کند. قوانین استرالیا در زمینه سانسور اینترنت با عناوینی چون دیواره آتش بزرگ استرالیا و دیواره آتش ضد خرگوش مطرح شده که می توان گفت مجموعه ای از قوانین ایالتی و فدرال است.

در فاصله بین سال های ۲۰۰۴ تا ۲۰۰۶ شرکت BT Group فناوری جدیدی به نام Cleanfeed را معرفی کرد که ۸۰ درصد سرویس دهندگان خدمات اینترنتی در انگلیس از آن استفاده می کنند. کاربری این فناوری به صورتی است که دسترسی به تارنماهای غیر مجازی را که توسط «بنیاد نظارت بر اینترنت» فهرست شده اند برای کاربران خانگی قطع می کند.

فرانسه؛ بومی سازی

فرانسه به عنوان کشوری با فرهنگ کهن، برای حفظ ارزش های فرهنگی خود، نتایج موتورهای جست و جوی اینترنتی از جمله گوگل را دستکاری و به زعم خود، آن را بومی می کند. علاوه بر این، با وجودی که تصمیمات اصلی و عمده درباره آزادی بیان در اینترنت و حفظ حریم خصوصی افراد در این عرصه، توسط اتحادیه اروپا اتخاذ می شود، اما کشور فرانسه یکی از معدود اعضای این اتحادیه است که در پذیرش آنها مقاومت زیادی می کند و سعی دارد قوانین خود را اجرا کند. قوانین اینترنتی در این کشور بیشتر شامل قوانین تجارت الکترونیک و رعایت حریم شخصی است و جرایم رایانه ای آن بیشتر به مسائل امنیت ملی و آسیب های اقتصادی مربوط است. ضمن اینکه فیلترینگ به طور جدی در مدارس این کشور و با بستن IP ها اعمال می شود.

قانون Hadopi و لایحه LOPPSI۲ که در سال ۲۰۰۹ در فرانسه به تصویب رسید، به ارائه دهندگان خدمات اینترنتی اجازه می دهد کار برانی را که به صورت غیر قانونی، محتوای دارای حق کپی رایت را از اینترنت دانلود می کنند، از دسترسی به اتصال اینترنتی محروم سازند و تارنماهای غیر اخلاقی را مسدود و فیلتر کنند.

آمریکا؛ قانونی و حرفه ای

محدودسازی دسترسی کاربران به محتوای اینترنت در ایالات متحده آمریکا به روش های کاملاً حرفه ای و نامحسوس انجام می گیرد. در آغاز دوران رشد چشمگیر اینترنت در دهه ۹۰ و افزایش تصاعدی محتوا در آن، والدین آمریکایی تحت تاثیر چند مورد منتشر شده از اینترنت در رسانه های بزرگ، از دسترسی داشتن فرزندان شان به اینترنت به هراس افتادند و فشاری را آغاز کردند که به تصویب «قانون نزاکت ارتباطات» (Communications Decency Act) در کنگره آمریکا منجر شد. این قانون، فیلتر و مسدود ساختن محتوای «غیر اخلاقی» را مجاز می داند.

آمریکا در تاریخ ۲۴ اکتبر ۲۰۰۱ قانونی تحت عنوان «لایحه میهن پرستی» (Patriot Act) را تصویب کرد که به موجب آن، کنترل و نظارت بر تبادل داده های برخط (online) کاربران، رنگ قانونی به خود می گرفت؛ البته این قانون که در قالب مبارزه با تروریسم به تصویب رسیده بود، موجی از مخالفت و اعتراض را هم در میان جمهوری خواهان و هم در بین دموکرات ها برانگیخت.

انگلیس؛ فیلترینگ غیر دولتی

در بیشتر کشورهای اروپایی از جمله «انگلیس» فیلترینگ بیشتر روی مسائلی مانند پورنوگرافی کودکان، نژادپرستی و مسائل تروریستی اعمال می شود. یک سازمان غیر دولتی و غیرانتفاعی در انگلستان به نام «بنیاد نظارت بر اینترنت» (Internet Watch Foundation) فهرستی از تارنماهای غیر اخلاقی را تهیه کرده و بر اساس آن، دسترسی ۹۸ درصد از کاربران اینترنت در انگلستان به این تارنماها مسدود شده است.

